

viist den. Det gjælder altsaa her kun om at legalisere, hvad der er isærd med at udville sig, og bringe det frem i en skarper Form, saa at det ikke blot er betrygget for Fremtiden, men ogsaa betryggende for en Videregaaen. Her er altsaa ikke Tale om at skabe noget Nyt, men kun om at medtage en Deel af Amtet, som hidtil har været udenfor Sagen, og det forekommer mig derfor, at det eneste praktisk Rigtige er at sige, at det nuværende Element tage vi, som det er, som et Resultat af tidligere Forhandlinger, og det nye Element, som skal slutte sig dertil, det slutte vi dertil efter de samme Regler; vi rive altsaa ikke Bygningen ned for at opføre en ny Bygning, men vi bygge — for at blive ved Sigtelsen — en ny Fløi til, og opføre den i samme Stil som Hovedbygningen. Nu mener jeg, at dette er skeet i det af mig forelagte Forslag ved at sige, at Kjøbstadborgerne vælges ved indirekte Valg, af Delegerede, udgaaende ved direkte Valg af Borgerrepræsentanterne, ligesom paa den anden Side Valg finde Sted gennem Delegerede, udgaaende fra Sogneforstanderskaberne, og jeg skulde troe, at naar man tager alle disse store Kategorier med i Betragtning, og seer dem fra et demokratisk Standpunkt, saa kan man ikke have Noget derimod, thi i de nuværende Amtsraad er det jo de høiest Besatte, som vælge Mand for Mand af den ene Halvdeel, medens Delegerede for Sogneforstanderskaberne vælge den anden Halvdeel. Jeg har ikke tænkt paa at gjøre denne Forskjel gjældende for Kjøbstædernes Bedkommende, og har derfor ikke udpeget de enkelte Vælgere der, men jeg har indtaget det simpleste og muligt demokratiske Standpunkt ved at foreslaae, at Delegerede fra Borgerrepræsentationen skulde vælge de Amtsraadsmedlemmer, som skulde tiltræde Amtsraadet paa Kjøbstædernes Vegne og deellage i Behandlingen af de fælles Anliggender. Det er derfor kun modstræbende, at jeg overhovedet har indladt mig paa det Endringsforslag, som paant er opstillet af et æret Medlem (H. Sage), men som forkastedes ved anden Behandling, og det er egentlig kun, fordi jeg erkjender, at fra et reent theoretisk Standpunkt kunde man sige, at efter Regjeringens Udkaft blev det indirekte Valg i anden Potens. Enhver, der kjender Forhol-

dene, vil imidlertid vide, at dette ikke har stort at sige, thi Sogneforstanderskaberne og Borgerrepræsentanterne ere allerede en saadan Elite, at, hvad enten de vælge alene eller lede en Forsamling, hvori de dog som oftest ville komme til at udgjøre Fleertallet af de Mødende, bliver Resultatet i Grunden det samme, men da et Fleertal i Udvalget er for den Valgmaade, der indeholdes i Endringsforslaget, og da jeg ikke kan negte, at den til Grund for Samme liggende Betragtning fra et theoretisk Standpunkt er rigtig og i det Væsentlige slutter sig til den Tankegang, som jeg anseer for den rette, saa skal jeg ikke modsætte mig det, naar det vedtages. Men hvad der forekommer mig i høi Grad bestyrket ved de førte Forhandlinger, er, at vi maae tage Amtsraadene, som de ere, og i Analogi med deres Sammensætning søge at tilveiebringe det nye Element, som skal slutte sig dertil, saa at Forandringen kun bliver den, at Omraadet for de Forretninger, der vilde være at henvise til Amtsraadene, bliver udvidet og derved disses Mynighed forøget; dette er efter min Mening Lovens Opgave; hvorvidt den vil blive løst, det vil Fremtiden vise. — Det har været mig en Tilfredsstillelse, medens man oprigtig talt har havt meget lidt Die for de efter min Mening ikke saa brugbare Ting, der findes i Loven, at man dog til Slutningen har erkjendt, at den, naar den træder i Kraft, vil blive en meget nyttig Lov. Personlig kan jeg ikke Andet end føle mig tiltalt af, at jeg, hvis jeg skulde møde for næste Rigsdag, har denne Lov særdig; dersom den vedtoges nu, vilde der være et meget stort Arbejde for mig ved at sætte den i Værk, og jeg vilde da desuden føle mig forpligtet til at gjøre mit Bedste for at skrive den næste kommunale Lov, om de mindre Kommuner; der kan være Arbejde og Betyrning nok alligevel; forsaavidt seer jeg Udsaldet af Afstemningen imøde med en vis Sindsro. Ligesom jeg med største Tak erkjender, at Loven ved den Udarbejdelse, som den i mange Enkeltheder her har fundet, har vundet meget bethdeligt, saaledes vil jeg navnlig henvende min Tak til den ærede Ordfører, der med sin store Indsigt i disse Sager, saavel som Udvalget i sin Heelhed, har givet væsentlige Bidrag til Sa-